

DERINIMO PAŽYMA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. SAUSIO 11 D. NUTARIMO NR. 31 „DĖL IŠLAIDŲ, SUSIJUSIŲ SU LAIKINU PROKURORO PERKĖLIMU, KOMPENSAVIMO TAISYKLIŲ IR PROKURORO PATIRTOS TURTINĖS ŽALOS DĖL JO TARNYBOS ATLYGINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Institucija	Pastabos	Įvertinimas
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018-06-15 išvada Nr. Nr. ((1.19 E-0206)-5K-1810509)-6K-1803288	1. Kadangi pagal Prokuratūros įstatymo 37 ir 52 str. nuostatas prokurorui (tiek perkeltam į kitą prokuratūrą ar kitą tos pačios prokuratūros padalinį, tiek prokurorui, kuris naudoja netarnybinį transportą tarnybos reikmėms) numatyta kompensuoti iš esmės tas pačias važiavimo išlaidas, siekdami, kad būtų išlaikytas teisėkūros aiškumo ir ekonomiškumo principas, siūlome Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarime Nr. 31 nustatyti tą patį maksimalų važiavimo išlaidų kompensacijos dydį, t. y. ne daugiau kaip 3 bazinių socialinių išmokų (114 eurų) kompensacijos dydį per mėnesį.	<p>Neatsižvelgta. Prokuratūros įstatymo 37 straipsnio 3 dalies nuostatos numato, kad laikinai perkeltam prokurorui Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos su perkėlimu susijusios išlaidos. 2012 m. sausio 11 d. nutarimo Nr. 31 „Dėl išlaidų, susijusių su laikinu prokuroro perkėlimu, kompensavimo taisyklių ir prokuroro patirtos turtinės žalos dėl jo tarnybos atlyginimo taisyklių patvirtinimo“, parengto vadovaujantis Prokuratūros 37 straipsnio 3 dalimi, 2 punkte detalizuotos laikinai perkeliama prokurorui kompensuojamos išlaidos. Šiame punkte numatyta, kad kompensuojamos arba persikėlimo išlaidos ir gyvenamosios patalpos nuomos, arba važiavimo į tarnybos vietą kitoje vietovėje ir iš jos išlaidos. Minėto nutarimo 7 punkte detalizuojama, kas sudaro su važiavimu susijusias išlaidas: tai yra transporto priemonių bilietų įsigijimo, jei keliaujama visuomenine transporto priemone, ir degalų įsigijimo, jei keliaujama asmenine transporto priemone, išlaidos.</p> <p>Prokuratūros įstatymo 52 straipsnio 10 dalyje (redakcija nuo 2018 m. liepos 1 d. (2017 m. gruodžio 19 d. įstatymas Nr. XIII-898)) numatyta galimybė prokurorams, naudojantiems netarnybinį transportą tarnybos reikmėms ne komandiruotės metu, kompensuoti su važiavimu turėtas išlaidas.</p> <p>Iš esmės Prokuratūros 37 ir 52 straipsnio 10 straipsnio nuostatos įtvirtina galimybę prokurorui kompensuoti su važiavimu susijusias išlaidas, tačiau, skirtingai nei pažymėta Finansų ministerijos pateiktoje išvadoje, šios išlaidos nėra iš esmės tos pačios. Tiek Prokuratūros įstatymo pakeitimo projekto ir jį lydinčių įstatymų projektų aiškinamajame rašte (įstatymų projektai XIIP-1080-XIIP-1083), tiek vykstant minėtų projektų derinimui, argumentuojant Prokuratūros įstatymo 52 straipsnio 10 dalies pakeitimo tikslingumą, buvo nurodoma, kad šiuo pakeitimu yra siekiama įtvirtinti galimybę kompensuoti ne tik išlaidas degalams, jei vykstama netarnybinio transportu, ar bilietų įsigijimo išlaidas, jei vykstama visuomeninio transportu, bet ir asmeninės transporto priemonės amortizacijos išlaidas, siekiant, kad prokurorai kuo aktyviau naudotųsi netarnybinėmis transporto priemonėmis (atsižvelgiant į tarnybinio transporto trūkumą) ir jiems būtų tinkamai kompensuojamos su važiavimu turėtos išlaidos.</p> <p>Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnyje nustatyta, kad prokuroras organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja, palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose ir įstatymo nustatytais atvejais gina asmens, visuomenės ir valstybės teises bei teisėtus</p>

		<p>interesus. Prokuratūros įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad prokuratūra yra valstybės institucija, atliekanti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Prokuratūros įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytas funkcijas. Prokuratūra padeda užtikrinti teisėtumą ir teismui vykdyti teisingumą. Pažymėtina, kad prokuroro atliekamų funkcijų, numatytų Prokuratūros įstatymo 2 straipsnyje, pobūdis lemia tai, kad prokurorui, vykdant įstatyme numatytas funkcijas, tenka dirbti ne tik savo darbo vietoje, bet ir vykdant tarnybos funkcijas vyksti į teismus, ikiteisminio tyrimo įstaigas, be to, dažni atvejai, kai būtina atlikti neatidėliotinus proceso veiksmus, atliekamus ikiteisminio tyrimo teisėjo, savaitgaliais ar po darbo valandų. Tokiais atvejais prokurorui dažnai tenka naudotis netarnybiniu transportu, siekiant tinkamai ir laiku įgyvendinti įstatymuose numatytas funkcijas. Esant dabatinei situacijai, kai centrinėse apylinkių prokuratūrose nepakanka, o nutolusiose prokuratūrose nėra tarnybinių automobilių, tačiau prokuroro funkcijoms vykdyti nepakanka vien tik būti darbo vietoje, jie turi būti skatinami naudoti netarnybines transporto priemones. Pažymėtina, kad siekiant racionaliau ir ekonomiškiau naudoti valstybės biudžeto lėšas, tikslingiau numatyti tinkamą kompensavimo mechanizmą ir skatinti prokurorus naudoti netarnybinių transportą, nei tam tikrais atvejais (tenka siųsti tarnybinių transportą iš teritorinių prokuratūrų centrų į nutolusią prokuroro darbo vietą, kad būtų užtikrintas prokuratūrai priskirtų funkcijų vykdymas, pvz., vežti prokurorą į teismą kitame mieste, vėliau, po teismo posėdžio, nuvežti jį atgal į darbo vietą ir automobilį gražinti atgal) patirti ženkliai didesnes išlaidas (degalų, vairuotojo darbo laiko). Be to, šiuo metu planuojami teisinio reguliavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje organizaciniai pokyčiai, kuomet bus įtvirtinta galimybė apygardos vyriausiajam prokurorui, konstatavus esminį darbo krūvio pasikeitimą, nustatyti kitą prokuroro tarnybos vietą toje pačioje apygardoje. Prokuratūros įstatyme nustatytų funkcijų atlikimas lemia specifinį prokuroro darbo mobilumą, kai ne komandiruotės metu prokuroras įprastai naudojasi ne tik tarnybiniu, bet ir asmeniniu ar viešuoju transportu (posėdžiai vyksta skirtingu laiku, vienu metu gali vyksti skirtinguose teismuose, būtina vyksti į teismą ne vieną kartą per dieną, į teismą reikia pristatyti svarbius tarnybinius dokumentus ar didelį jų kiekį ir kt.). Todėl atsižvelgiant į atstumą teritorinėse prokuratūrose (atskirų padalinių, teismų ir kt.) ir siekiant užtikrinti realią galimybę kompensuoti prokurorų, kurie vyksta tarnybos tikslais toje pačioje vietovėje ar nustačius kitą tarnybos vietą vyksta į ją ir iš jos, patiriamas degalų įsigijimo, netarnybinio transporto amortizacijos ar vykimo viešuoju transportu išlaidas, taip pat į didėjančias degalų įsigijimo sąnaudas, nutarimo projekte siūloma numatyti galimybę kompensuoti ne didesnes negu 5 bazinių socialinių išmokų dydžio (190 EUR) per mėnesį važiavimo išlaidas. <i>Pažymėtina, kad, vadovaujantis generalinio prokuroro nustatyta tvarka, bus užtikrintas racionalus patvirtintų asignavimų lėšų naudojimas, kiekvienu atveju įvertinant patirtų išlaidų kompensavimo būtinumą ir galimą išlaidų kompensavimą.</i></p>
--	--	--

		<p>Papildomai pažymėtina, kad Finansų ministerija rašte atkreipia dėmesį į vidaus tarnybos sistemos pareigūnams numatytos maksimalius važiavimo išlaidų kompensavimo dydžius, kurie pagal tarnybos pobūdį važinėja keleiviniu ar asmeniniu transportu tarnybinais tikslais. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomame nutarime siekiama įtvirtinti galimybę kompensuoti ne didesnes negu 5 bazinių socialinių išmokų dydžio (190 EUR) per mėnesį važiavimo išlaidas, kurias sudarytų ne tik degalų ar bilietų įsigijimo, bet ir transporto priemonės amortizacijos išlaidos, negalima pagal analogiją lyginti šių teisės aktų. Be to, atkreipiamas dėmesys, kad Pavyzdiniame tarnybinių automobilių naudojimo teismuose tvarkos aprašo, patvirtinto Teisėjų tarybos 2009 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 13P-169-(7.1.2), 28 punkte numatyta galimybė esant tam tikroms aplinkybėms kas mėnesį mokėti ne didesnę kaip 0,5 Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskutinį kartą paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio kompensaciją degalų įsigijimo ir automobilio amortizacijos išlaidoms padengti, kuri naudojama neatsiskaitytinai, darbuotojams, naudojantiems netarnybinius automobilius tarnybos reikmėms. Šis dydis sudaro daugiau nei 400 eurų. Analogiškas dydis įtvirtintas ir 1998-11-17 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“ 1.8. punkte.</p>
--	--	--

Teisingumo ministras
 Elvinas Jankevičius
 2018 07 30